

شماره ۹۸۰۸۹
تاریخ ۱۴۰۴/۶/۲۵
۶۴۶۸۳۰/۱

بسمه تعالی
«با صلوات بر محمد و آل محمد»

دستگاه‌های اجرایی موضوع بند (پ) ماده (۱) قانون برنامه هفتم پیشرفت

شورای عالی راهبری برنامه هفتم پیشرفت در جلسه ۱۴۰۴/۴/۹ به پیشنهاد سازمان برنامه و بودجه کشور و سازمان اداری و استخدامی کشور (سازمان ملی بهره‌وری ایران) و در اجرای تبصره ماده (۲) و بندهای (الف) و (ب) ماده (۱۱۱) قانون برنامه پنج‌ساله هفتم پیشرفت جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۴۰۳ و به منظور استقرار کامل نظام بهره‌وری، تصویب کرد:

برنامه ارتقای بهره‌وری بخش‌های اقتصادی به شرح پیوست، تعیین می‌شود.

این مصوبه در تاریخ ۱۴۰۴/۶/۲۲ به تأیید رئیس‌جمهور محترم رسیده است.

محمد رضا عارف
نماینده
معاون اول رئیس‌جمهور

رونوشت به دفتر مقام معظم رهبری، دفتر رئیس‌جمهور، دفتر رئیس مجلس شورای اسلامی، دفتر رئیس قوه قضاییه، دفتر معاون اول رئیس‌جمهور، دبیرخانه مجمع تشخیص مصلحت نظام، دبیرخانه ستاد کل نیروهای مسلح، دیوان محاسبات کشور، دیوان عدالت اداری، سازمان بازرسی کل کشور، معاونت‌های قوانین و نظارت مجلس شورای اسلامی، امور تدوین، تنقیح و انتشار قوانین و مقررات، کلیه وزارتخانه‌ها، سازمان‌ها و مؤسسات دولتی، معاونت‌های رئیس‌جمهور، نهادهای انقلاب اسلامی، روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران، دبیرخانه شورای اطلاع‌رسانی دولت و دفتر هیئت دولت ابلاغ می‌شود. (۲۰۲۲۱۵۳۱)

برنامه ارتقای بهره‌وری بخش‌های اقتصادی

تبصره ماده (۲) قانون برنامه پنج ساله هفتم پیشرفت جمهوری اسلامی ایران

این برنامه در راستای تبصره ماده (۲) قانون برنامه پنج ساله هفتم پیشرفت جمهوری اسلامی ایران به منظور تبیین ساز و کار تهیه برنامه‌های لازم برای ارتقای بهره‌وری کشور به تفکیک بخش‌های اقتصادی تدوین شده است.

در تدوین این برنامه، طرح نظام ملی بهره‌وری موضوع بندهای (الف) و (ب) ماده (۱۱۱) قانون برنامه هفتم پیشرفت مصوبه شورای عالی راهبری برنامه هفتم پیشرفت به شماره ۶۳۹۵۹/۳۱۹۰۸ در تاریخ ۱۴۰۴/۲/۲۷ مبنا قرار گرفته است.

فصل اول: تعاریف و کلیات

ماده ۱: تعاریف

در این برنامه، اصطلاحات زیر در معانی مشروح ذیل به کار رفته‌اند:

۱. قانون برنامه: قانون برنامه هفتم پیشرفت جمهوری اسلامی ایران - مصوب ۱۴۰۳.
۲. سازمان: سازمان ملی بهره‌وری ایران.
۳. طرح: طرح نظام ملی بهره‌وری تصویب‌نامه شماره ۶۳۹۵۹/۳۱۹۰۸ به تاریخ ۱۴۰۴/۲/۲۷ شورای عالی راهبری برنامه هفتم پیشرفت.
۴. کارگروه اصلی: کارگروه طرح و سه نماینده از انجمن‌های بهره‌وری، خبره بهره‌وری (حقیقی یا حقوقی) و فعال برتر اقتصادی به انتخاب سازمان.
۵. کارگروه تخصصی بخش: کارگروه تخصصی در هریک از بخش‌های اقتصادی که ذیل کارگروه فعالیت می‌کند (بند (۲) ماده ۵ و جدول ۲).
۶. دستگاه‌های اجرایی مسئول برنامه عملیاتی: آن دسته از دستگاه‌های اجرایی موضوع بندهای (پ) و (ت) ماده (۱) قانون برنامه که در برنامه عملیاتی ارتقای بهره‌وری برای آنها نقش تعریف می‌شود.
۷. برنامه عملیاتی ارتقای بهره‌وری: مجموعه‌ای از اقدامات و طرح‌های عملیاتی که با هدف افزایش بهره‌وری در بخش‌های مختلف اقتصادی با زمان‌بندی مشخص، تأمین منابع، تقسیم کار و نظارت، طراحی و اجرا و از محل بودجه کل کشور و منابع غیر دولتی تأمین اعتبار می‌شوند.
۸. کمیته بهره‌وری: کمیته‌های موضوع نظامنامه کمیته بهره‌وری دستگاه‌های اجرایی کشور ابلاغی سازمان اداری و استخدامی کشور به شماره ۸۵۱۹۱ به تاریخ ۱۴۰۱/۱۰/۲۷.
۹. واحد فناور: واحدهای موضوع بند ۸ ماده (۱) آیین‌نامه تاسیس و راه‌اندازی پارک‌های علم و فناوری وزارت علوم، تحقیقات و فناوری به شماره ۱۱۶۹۴۸ به تاریخ ۱۳۹۵/۶/۶.
۱۰. شرکت دانش‌بنیان: شرکت‌های موضوع ماده (۱) قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان و تجاری‌سازی نوآوری‌ها و اختراعات به شماره مصوب ۱۳۸۹/۸/۳۰.

۱۱. شرکت دولتی: شرکت‌های موضوع ماده (۴) قانون محاسبات عمومی کشور مصوب ۱۳۶۶/۶/۱ و موضوع ماده (۴) قانون مدیریت خدمات کشوری مصوب ۱۳۸۶/۷/۸.
۱۲. مؤسسات و نهادهای عمومی غیردولتی: مؤسسات و نهادهای عمومی غیردولتی موضوع ماده (۳) قانون مدیریت خدمات کشوری و ماده (۵) قانون محاسبات عمومی کشور و تبصره آن.
۱۳. بهره‌وری کل عوامل تولید: نسبت بین ارزش افزوده/ستانده فعالیت‌های اقتصادی (محصولات و خدمات) به مجموع نیروی کار و سرمایه/سایر عوامل تولید، در یک دوره زمانی مشخص.
۱۴. شاخص اختصاصی بهره‌وری: شاخصی که با توجه به ماهیت هر بخش اقتصادی (طبق طبقه بندی فعالیت‌های اقتصادی بین المللی - ISIC) و فصول مندرج در قانون برنامه، مشخص شده و در تحلیل، پایش و ارزیابی عملکرد اقدامات و برنامه‌های بهره‌وری استفاده می‌شود. فهرست این شاخص‌ها توسط کارگروه ابلاغ می‌شود.
۱۵. پاداش بهره‌وری: پاداشی که به کارکنان دستگاه‌های اجرایی بابت تحقق اهداف بهره‌وری در طول اجرای برنامه هفتم پیشرفت تعلق می‌گیرد.

ماده ۲: اهداف کمی و کیفی

۱. متوسط رشد سالانه بهره‌وری کل عوامل تولید طبق جدول شماره (۱) قانون برنامه هفتم ۲/۸ درصد و اهداف کمی بخش‌های مختلف اقتصادی مصوب شورای عالی راهبری برنامه در جلسه ششم مورخ ۱۴۰۳/۱۰/۱۰ به شرح جدول ذیل است:

جدول ۱- اهداف کمی شاخص‌های عمومی بهره‌وری و ارزش افزوده بخش‌های اقتصادی در طول برنامه - واحد: درصد

شاخص‌ها	کشاورزی، ماهیگیری، جنگلداری	نفت	استخراج معدن	صنعت (ساخت)	آب، برق و گاز	ساختمان	حمل و نقل و انبارداری	ارتباطات	سایر خدمات	کل اقتصاد
رشد متوسط سالانه بهره‌وری نیروی کار	۴،۰	۲،۹	۶،۶	۲،۹	۳،۹	۲،۶	۶،۳	۲،۸	۲،۳	۴،۱
رشد متوسط سالانه بهره‌وری سرمایه	۰،۵	۲،۲	۴،۷	۱،۴	۱،۴	۰،۱	۲،۷	۳،۰	۰،۳	۱،۴
رشد متوسط سالانه بهره‌وری کل عوامل تولید	۲،۶	۲،۳	۴،۷	۲،۰	۱،۹	۲،۹	۴،۴	۲،۲	۱،۶	۲،۸
سهم بهره‌وری کل عوامل تولید از رشد ارزش افزوده	۴۶،۶	۲۵،۴	۳۵،۹	۲۳،۲	۲۴،۰	۳۱،۸	۴۴،۰	۲۸،۸	۲۴،۱	۳۵،۰
متوسط رشد سالانه ارزش افزوده	۵،۵	۹	۱۳	۸،۵	۸	۹	۱۰	۱۱	۶،۵	۸

۲. ارتقای بهره‌وری در بخش‌های مختلف اقتصادی کشور با استفاده از ظرفیت‌های واحدهای فناور، شرکت‌های خصوصی و دانش‌بنیان.
۳. ایجاد نظام یکپارچه و هماهنگ برای پایش، سنجش و گزارش‌دهی بهره‌وری در سطح ملی.

۴. افزایش کارایی و اثربخشی خدمات ارائه شده توسط دستگاه‌های اجرایی.
۵. بهبود بهره‌وری نیروی کار سازمان‌های دولتی و ارتقای کیفیت خدمات
۶. توسعه فرهنگ بهره‌وری در کشور
۷. پایش و ارتقای عوامل زمینه‌ساز رشد بهره‌وری با تاکید بر آموزش و مهارت، سلامت، نوآوری، کیفیت نهادها، کارایی بازارها و زیرساخت‌ها.

ماده ۳: اصول حاکم بر برنامه‌ها

۱. مشارکت همگانی: جلب مشارکت تمامی ذینفعان اعم از بخش خصوصی، شرکت‌های دانش‌بنیان، سازمان‌های مردم‌نهاد، احاد جامعه و دولت در فرآیند ارتقای بهره‌وری.
۲. تمرکز بر نتایج و نظام انگیزشی: ارزیابی عملکرد بر مبنای دستیابی به اهداف کمی و کیفی تعیین شده در قانون برنامه.
۳. شفافیت و پاسخگویی: ایجاد سازوکارهای شفاف برای گزارش‌دهی و پاسخگویی در قبال عملکردها و دستاوردها.
۴. مساله‌محوری: ارتقای بهره‌وری با رویکرد حل مساله و تمرکز بر شناسایی علل بروز شکاف میان وضعیت موجود و وضعیت مطلوب.
۵. بهره‌گیری از فناوری‌های نوین: استفاده از فناوری‌های روز دنیا برای بهبود فرآیندهای تولید و ارائه خدمات و افزایش بهره‌وری.
۶. توجه به مزیت‌ها: تمرکز بر توسعه و کارآفرینی در فعالیت‌ها و بخش‌های دارای مزیت‌های نسبی و رقابتی.
۷. توازن منطقه‌ای: توجه به تفاوت‌های منطقه‌ای و توسعه متوازن و رعایت اصول آمایش سرزمین.
۸. پایداری و محیط زیست: رعایت ملاحظات محیط زیستی در فرآیند ارتقای بهره‌وری.
۹. هماهنگی بین بخشی: ایجاد هماهنگی و هم‌افزایی بین بخش‌های مختلف اقتصادی.

ماده ۴: دامنه شمول

کلیه دستگاه‌های اجرایی مسئول برنامه عملیاتی موضوع بند (۶) ماده یک این برنامه.

فصل دوم: تکالیف و مسئولیت‌ها

ماده ۵: ارکان

- ارکان فرآیند تدوین و اجرای برنامه‌های ارتقای بهره‌وری بخش‌های اقتصادی به شرح ذیل می باشد:
۱. کارگروه اصلی.
 ۲. کارگروه‌های تخصصی در هریک از بخش‌های اقتصادی متشکل از نمایندگان رسمی اعضای کارگروه، نماینده دستگاه‌های اجرایی و خبرگان موضوعی.
 ۳. شورای برنامه‌ریزی و توسعه استان.

۴. کمیته بهره‌وری دستگاه اجرایی.

۵. کمیته بهره‌وری استان.

ماده ۶: تدوین برنامه

برای نیل به اهداف کمی و کیفی (ماده ۲)، دستگاه‌های اجرایی مسئول برنامه عملیاتی موظف هستند برنامه عملیاتی ارتقای بهره‌وری طبق احکام مرتبط با بهره‌وری قانون برنامه بر اساس جدول (۲) اولویت بندی، انتخاب و تدوین نمایند:

جدول ۲- احکام مرتبط با بهره‌وری قانون برنامه

ردیف	بخش اقتصادی	زیربخش	متولی بخش	احکام مرتبط با بهره‌وری در قانون برنامه
۱	کشاورزی، ماهیگیری، جنگلداری	-	وزارت جهاد کشاورزی	- افزایش بهره‌وری در واحد سطح محصولات کشاورزی (فصل ۷، ماده ۳۲). - استقرار سامانه‌های نوین آبیاری هوشمند (فصل ۷، ماده ۳۲). - تهیه برنامه تولید بهینه (الگوی کشت) (فصل ۷، ماده ۳۳، الف). - شناسنامه‌دار کردن محصولات کشاورزی به منظور ایجاد قابلیت رهگیری و شناسایی مبدأ محصولات تولیدی و بهینه‌سازی مصرف نهاده‌ها در مبدأ (فصل ۷، ماده ۳۵، بند الف؛ فصل ۱۴، ماده ۷۱، بند خ). - بهبود زنجیره ارزش محصولات کشاورزی (فصل ۷، ماده ۳۵، بند ب).
۲	نفت	-	وزارت نفت	- بهبود نظام تصمیم‌گیری، اصلاح ساختار و ارتقای بهره‌وری (فصل ۹، ماده ۴۳). - افزایش کارایی زنجیره تولید و پالایش نفت (فصل ۹، ماده ۴۴، بند ب). - هوشمندسازی مدیریت زنجیره ارزش (فصل ۹، ماده ۴۴، بند پ). - افزایش ارزش افزوده محصولات در زنجیره پایین دستی، افزایش کیفیت فراورده‌های نفتی و تکمیل زنجیره ارزش صنعت نفت و گاز (فصل ۹، ماده ۴۵). - مدیریت و کاهش شدت انرژی (فصل ۹، ماده ۴۶).
۳	استخراج معدن	-	وزارت صنعت، معدن و تجارت	- تکمیل زنجیره ارزش از مواد خام تا محصولات نهایی و پرهیز از خام فروشی (فصل ۱۰، ماده ۴۷ و ۴۸). - جلوگیری از هدررفت منابع و ظرفیت‌های موجود با ابطال مجوز پهنه‌ها و محدوده‌های معدنی فاقد برنامه مدون (فصل ۱۰، ماده ۴۸، بند ب). - استفاده از سامانه‌های هوشمند در معادن (فصل ۱۰، ماده ۴۸، بند ب). - تکمیل طرح‌های نیمه تمام معادن و صنایع معدنی (فصل ۱۰، ماده ۴۸، بند ب).
۴	صنعت (ساخت)	-	وزارت صنعت، معدن و تجارت	- کاهش ضایعات در فرآیند تولید (فصل ۱۰، ماده ۴۷). - تکمیل زنجیره ارزش از مواد خام تا محصولات نهایی و پرهیز از خام فروشی (فصل ۱۰، ماده ۴۷ و ۴۸). - به کارگیری قابلیت‌های فناوری رقومی (فصل ۱۰، ماده ۴۸، بند الف).

ردیف	بخش اقتصادی	زیربخش	متولی بخش	احکام مرتبط با بهره‌وری در قانون برنامه
				- جلوگیری از هدررفت منابع و ظرفیت‌های موجود با فسخ قراردادهای غیرفعال و خلع ید اراضی راكد در شهرک‌ها و نواحی صنعتی (فصل ۱۰، ماده ۴۸، بند خ).
۵	آب، برق و گاز	آب	وزارت نیرو	- کاهش ساختارهای موازی و هزینه‌های بالاسری (فصل ۸، ماده ۳۸، بند الف). - مدیریت تقاضا، کاهش مصرف غیر ضروری آب کشاورزی و وضع عوارض بر صادرات محصولات پر آب بر خلاف الگوی کشت (فصل ۸، ماده ۳۸، بند پ). - اصلاح الگوی مصرف آب و ارتقای بهره‌وری با اصلاح الگو تعرفه مشترکین خانگی و صنعتی (فصل ۸، ماده ۳۹، بند الف). - تعیین تکلیف نظام بهره‌برداری آب‌های نامتعارف توسط صنایع بزرگ آب‌بر (فصل ۸، ماده ۳۹، بند ث). - استفاده از ابزارهای هوشمند (فصل ۸، ماده ۴۰، بند الف).
		برق	وزارت نیرو	- کاهش تلفات شبکه‌های انتقال و توزیع انرژی (فصل ۹، ماده ۴۲). - صرفه‌جویی مصرف‌کننده نهایی برق (فصل ۹، ماده ۴۲). - افزایش تعداد شمارشگرهای هوشمند اندازه‌گیری برق (فصل ۹، ماده ۴۲). - افزایش راندمان نیروگاه‌های موجود (فصل ۹، ماده ۴۲). - بهبود نظام تصمیم‌گیری، اصلاح ساختار و ارتقای بهره‌وری (فصل ۹، ماده ۴۳). - بهبود محیط کسب و کار، افزایش رقابت‌پذیری و سهم معاملات برق در بهابازار (بورس) انرژی (فصل ۹، ماده ۴۳، بند ب). - مدیریت مصرف و کاهش شدت مصرف انرژی (فصل ۹، ماده ۴۶). - توسعه انرژی‌های تجدیدپذیر (فصل ۹، ماده ۴۶، بند الف). - مردمی‌سازی، بهینه‌سازی مصرف انرژی و ایجاد بازار معامله گواهی‌های صرفه‌جویی (فصل ۹، ماده ۴۶، بند الف و پ). - طراحی و اجرای طرح‌های ارتقای بهره‌وری برق و احداث و توسعه نیروگاه‌های تجدیدپذیر توسط بهره‌برداران بخش‌های مختلف (فصل ۱۰، ماده ۴۸، بند پ).
		گاز	وزارت نفت	- بهبود نظام تصمیم‌گیری، اصلاح ساختار و ارتقای بهره‌وری (فصل ۹، ماده ۴۳). - افزایش کارایی سیستم انتقال و ذخیره‌سازی، هوشمندسازی زیرساخت و کاهش هدررفت (فصل ۹، ماده ۴۴، بند پ). - کاهش آلاینده‌های زیست‌محیطی، جریمه هدررفت و عوارض گازهای مشعل (فصل ۹، ماده ۴۶، بند ث).

ردیف	بخش اقتصادی	زیربخش	متولی بخش	احکام مرتبط با بهره‌وری در قانون برنامه
۶	ساختمان	-	وزارت راه و شهرسازی	- عملیاتی نمودن برنامه‌های تامین مسکن با استفاده از فناوری‌های نوین، صنعتی‌سازی و هوشمندسازی (فصل ۱۱، ماده ۵۵، بند الف). - بازنگری شناسنامه فنی - ملکی کلیه ساختمان‌های جدیدالاحداث، ایجاد و راهبری سامانه صدور الکترونیکی آن، درجه‌بندی ساختمان‌ها و مستحقات جدیدالاحداث در دو بخش کیفیت ساخت و بهره‌وری انرژی (فصل ۱۱، ماده ۵۵، بند ب). - صرفه‌جویی انرژی در بخش ساختمان (فصل ۹، ماده ۴۶، جدول اهداف کمی).
۷	حمل و نقل و انبارداری	-	وزارت راه و شهرسازی	- کاهش مصرف سوخت و آلاینده‌های زیست‌محیطی در حمل و نقل (فصل ۹، ماده ۴۶، بند الف). - توسعه حمل و نقل ریلی و عمومی (فصل ۱۰، ماده ۴۸، بند ب). - بهینه‌سازی فرآیندهای حمل و نقل بار و مسافر (فصل ۱۲، ماده ۵۷، بند الف و ث). - یکپارچه‌سازی پنجره واحد خدمات گذر (ترانزیت) (فصل ۱۲، ماده ۵۷، بند ب). - ارتقای کیفیت و سرعت خدمات گمرکی و ترانزیتی در مبادی مربوطه (فصل ۱۲، ماده ۶۱، بند ب و پ). - مدیریت و بهره‌وری سوخت شبکه حمل و نقل کشور (فصل ۹، ماده ۴۶، بند الف).
۸	ارتباطات	-	وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات	- توسعه استعلامات الکترونیکی (فصل ۱۳، ماده ۶۴). - توسعه هوش مصنوعی (فصل ۱۳، ماده ۶۵، بند ج). - توسعه اقتصاد رقومی (فصل ۱۳، ماده ۶۶). - فراهم کردن دسترسی کسب و کارهای رقومی (دیجیتال) به داده‌ها و اطلاعات مورد نیاز به منظور تسهیل نوآوری‌های مبتنی بر داده‌ها در خدمات و محصولات (فصل ۱۳، ماده ۶۶، بند ج).
۹	سایر خدمات	بازرگانی	وزارت صنعت، معدن و تجارت	- ایجاد و حمایت از نهادهای صادراتی (شرکت‌های مدیریت صادرات، کنسرسیوم‌ها و شتاب‌دهنده‌های صادراتی) (فصل ۱، ماده ۴، بند ب). - ایجاد و توسعه زیرساخت‌های صادراتی برای تسهیل صدور کالاهای ایرانی و تامین امنیت صادرکنندگان (فصل ۱۲، ماده ۵۸، بند ب).
		خدمات پولی و مالی	وزارت امور اقتصادی و دارایی	- تامین مالی رشد اقتصادی با الزام مولدسازی دارایی‌های دولت (فصل ۱، ماده ۳، بند الف). - رفع موانع تامین مالی بخش خصوصی و تعاونی (فصل ۱، ماده ۳، بند ب). - اصلاح سازوکارهای ارزی و گمرکی برای شفاف‌سازی واردات و صادرات (فصل ۱، ماده ۴، بند پ).
			بانک مرکزی	- ایجاد ثبات در سطح عمومی قیمت‌ها و نرخ ارز (فصل ۲، ماده ۱۱).

ردیف	بخش اقتصادی	زیربخش	متولی بخش	احکام مرتبط با بهره‌وری در قانون برنامه
		هنر، فرهنگ، سرگرمی	وزارت میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری	- رقومی‌سازی نقشه‌های عرصه و حریم آثار ملی و محدوده بافت‌های تاریخی (فصل ۱۷، ماده ۸۳، بند پ). - تسهیل، تشویق و ایجاد مدیریت یکپارچه و متمرکز و تسریع در توسعه سرمایه‌گذاری بخش گردشگری ساحلی و دریایی توسط بخش‌های خصوصی و تعاونی (فصل ۱۷، ماده ۸۳، بند ج). - تأمین زنجیره ارزش و بهبود شرایط تولید و عرضه محصولات صنایع دستی با رویکرد فناورانه (فصل ۱۷، ماده ۸۳، بند د).
			وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی	- ترویج فرهنگ صرفه‌جویی و پرهیز از اسراف (فصل ۱۵، ماده ۷۴، جدول اهداف کمی).
		آموزش	وزارت آموزش و پرورش	- استفاده از فناوری‌های آموزشی (فصل ۱۹، ماده ۸۷). - ارتقای کیفیت نیروی انسانی در آموزش و پرورش (فصل ۱۹، ماده ۸۸). - بهره‌برداری از فضاهای آموزشی برای خدمات فوق برنامه آموزشی، مهارتی، فرهنگی، هنری، تربیتی و ورزشی و غنی‌سازی اوقات فراغت در ساعات غیرآموزشی (فصل ۱۹، ماده ۸۹، بند ج و ح). - بازنگری ساختار و تشکیلات اداری متناسب با مأموریت‌های مقرر در سند تحول بنیادین آموزش و پرورش و حذف ساختارهای غیرضرور (فصل ۱۹، ماده ۹۱). - مولدسازی املاک و زمین‌ها و احداث مجتمع آموزشی پرورشی از محل این مولدسازی (فصل ۱۹، ماده ۹۲، بند د).
			وزارت علوم، تحقیقات و فناوری	- افزایش تجاری‌سازی اختراعات ثبت‌شده (فصل ۲۰، ماده ۹۳). - هدفمندسازی پژوهش در جهت رفع نیازهای کشور (فصل ۲۰، ماده ۹۳ و ۹۴، بند الف). - کاربردی کردن پژوهش‌های دوره پسا دکترا (فصل ۲۰، ماده ۹۴، بند پ). - تکمیل طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای با اولویت ساخت، خرید، تکمیل و تجهیز کارگاه‌ها و آزمایشگاه‌ها (فصل ۲۰، ماده ۹۶، بند پ).
		خدمات علمی، فنی و حرفه‌ای	وزارت علوم، تحقیقات و فناوری	- افزایش سهم آموزش‌های مهارتی و حرفه‌ای در کلیه زیر نظام‌های آموزش عالی و کلیه مقاطع بر اساس نیازهای جامعه و اصلاح برنامه‌های درسی با رویکرد افزایش مهارت‌های حرفه‌ای (فصل ۲۰، ماده ۹۳ و ۹۵). - تنظیم ارتباط تحصیل و اشتغال، ارتقای پاسخگویی به نیازهای بازار کار و تقاضای اجتماعی، افزایش جذابیت تحصیل در رشته‌های دارای اولویت کشور و حذف رشته‌های غیر ضرور (فصل ۲۰، ماده ۹۶). - آموزش و تربیت نیروی انسانی ماهر و متخصص برای توسعه اقتصاد رقومی و فضای مجازی کشور (فصل ۱۳، ماده ۶۶، بند ت).
			وزارت آموزش و پرورش و وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی	- بازطراحی و توسعه رشته‌های آموزش‌های فنی، حرفه‌ای و مهارتی و کار دانش (فصل ۱۹، ماده ۸۸، بند ث).

ردیف	بخش اقتصادی	زیربخش	متولی بخش	احکام مرتبط با بهره‌وری در قانون برنامه
			معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش بنیان	- ارتقاء رتبه شاخص نوآوری (فصل ۲۰، ماده ۹۳).
		بهداشت و مددکاری اجتماعی	وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	- پایش سلامت جمعیت و پوشش همگانی بیمه سلامت (فصل ۱۴، ماده ۶۸). - ارتقای کیفیت خدمات و کاهش هزینه‌ها (فصل ۱۴، ماده ۶۹). - ایجاد نظام هوشمند اطلاعات سلامت، استقرار کامل پزشک خانواده و ارجاع در بستر الکترونیکی و اتصال سامانه‌های سلامت (فصل ۱۴، ماده ۶۹ بند الف). - منطقی‌سازی (استانداردسازی) ارائه خدمات درمانی و کاهش خدمات کاذب و القائی (فصل ۱۴، ماده ۷۰، بند چ). - تکمیل سامانه ردیابی، رهگیری و پایش اصالت کالاهای سلامت محور (فصل ۱۴، ماده ۷۱، بند پ).
			وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی	- راهاندازی پنجره واحد خدمات حمایتی و پرونده الکترونیک رفاهی (فصل ۶، ماده ۳۱، بند ب). - راهاندازی سامانه پنجره واحد خدمات در راستای یکپارچه‌سازی فرایند شناسایی، جذب و خدمات حمایتی و توانمندسازی نهادهای حمایتی و مردمی در حوزه زنان سرپرست خانوار و بدسرپرست (فصل ۱۶، ماده ۸۰، بند پ).
		اداره امور عمومی	سازمان اداری و استخدامی کشور	- ارائه خدمات دولت بدون مراجعه حضوری، بدون ارسال مدرک و بدون مداخله انسانی (فصل ۱۳، ماده ۶۴ و فصل ۲۳، ماده ۱۰۴ و ۱۰۷، بند ج). - کاهش مجموع کارکنان دستگاه‌های اجرایی (فصل ۲۳، ماده ۱۰۴). - کاهش ساختمان‌ها و فضاهای اداری دولتی (فصل ۲۳، ماده ۱۰۴). - بازطراحی ساختار سازمانی دستگاه‌های اجرایی و شناسایی تشکیلات موازی و غیرضرور (فصل ۲۳، ماده ۱۰۵، بند الف). - اصلاح فرآیندهای ارائه خدمات دولتی (فصل ۲۳، ماده ۱۰۵، بند الف). - چابک‌سازی دولت با انتقال امور حاکمیتی از شرکت‌های دولتی به دستگاه ذی‌ربط و انتقال امور تصدی‌گری غیرحاکمیتی به بخش خصوصی (فصل ۲۳، ماده ۱۰۵، بند الف). - توسعه خدمات الکترونیکی و دولت هوشمند (فصل ۲۳، ماده ۱۰۷).
			قوه قضاییه	- اعلام برخط قضایی و حقوقی (فصل ۱، ماده ۴، بند ث؛ فصل ۱۸، ماده ۸۵، بند ج؛ فصل ۲۴، ماده ۱۱۳، بند پ). - کاهش اطاله دادرسی (فصل ۱۸، ماده ۸۵، بند چ؛ فصل ۲۴، ماده ۱۱۵). - تسهیل رسیدگی به پرونده‌های قضایی با هوشمندسازی و الکترونیکی کردن فرآیندها (فصل ۲۴، ماده ۱۱۳، بند الف، ب، د و خ). - استفاده از ظرفیت‌های مردمی و توسعه روش‌های مشارکتی و غیرقضائی در حل و فصل دعاوی بدون تحمیل بار مالی و نیز بدون توسعه تشکیلات (فصل ۲۴، ماده ۱۱۳، بند چ).

ردیف	بخش اقتصادی	زیربخش	متولی بخش	احکام مرتبط با بهره‌وری در قانون برنامه
				- تسهیل دسترسی مردم به خدمات ثبتی با الکترونیکی کردن فرآیندها (فصل ۲۴، ماده ۱۱۴، بند الف و ب).

۱. دستگاه‌های اجرایی مسئول برنامه عملیاتی در تدوین برنامه ارتقاء بهره‌وری حسب تشخیص می‌توانند از سایر دستگاه‌ها به عنوان همکار استفاده نمایند.

۲. سازمان موظف است پس از ابلاغ این برنامه نسبت به تشکیل و آموزش کارگروه‌های تخصصی بخشی ذیل کارگروه اقدام نماید.

۳. کمیته بهره‌وری دستگاه اجرایی موظف است ظرف مدت یک ماه پس از ابلاغ این برنامه، برنامه عملیاتی پیشنهادی خود را (اعم از اصلاحات قیمتی معطوف به بازار و اصلاحات غیر قیمتی)، متناظر با سایر اقدامات برنامه هفتم آن حوزه برای ارتقای شاخص‌های اختصاصی بهره‌وری بخش اقتصادی مربوطه مشتمل بر مقدار هدف شاخص در سال‌های برنامه، اقدامات، مجری اقدام، زمان‌بندی، بودجه مورد نیاز و محل تامین آن را جهت طرح در کارگروه تخصصی بخشی به سازمان ارسال کند.

تبصره: کمیته بهره‌وری استان مکلف است پیش‌نویس برنامه عملیاتی پیشنهادی خود را متناظر با سایر اقدامات برنامه هفتم و با رعایت الزامات محتوایی برنامه (ماده ۷) پس از تایید و ابلاغ شورای برنامه‌ریزی و توسعه استان ظرف مدت یک ماه پس از ابلاغ این برنامه به منظور انطباق با برنامه بهره‌وری بخشی و همچنین استفاده از ظرفیت نظام انگیزشی از جمله آیین‌نامه اجرایی بند (پ) ماده ۱۷ قانون برنامه در اختیار کارگروه اصلی قرار دهد.

۴. سازمان موظف است با همکاری کارگروه‌های تخصصی بخشی نسبت به تلفیق اقدامات اجرایی و تحولی لازم برای ارتقای بهره‌وری هر بخش اقتصادی (شامل تنظیم سیاست‌های قیمتی و غیرقیمتی) اقدام و زمان‌بندی عملیاتی سالانه و دستگاه‌های اجرایی و موسسات و نهادهای عمومی غیر دولتی ذی‌ربط برای اجرای برنامه‌ها را مشخص و تا پایان مرداد ماه در اختیار کارگروه قرار دهد.

۵. برنامه‌های ارتقای بهره‌وری پس از تایید کارگروه اصلی، توسط سازمان برنامه و بودجه کشور به دستگاه‌های اجرایی ابلاغ می‌شود.

۶. در اجرای برنامه بخش دارای برش استانی، کمیته بهره‌وری دستگاه اجرایی موظف است، برنامه مربوطه را به واحدهای استانی ابلاغ کند.

۷. کارگروه اصلی موظف است در خصوص آن دسته از برنامه‌های تایید شده که قابلیت طرح در زمره طرح‌ها و پروژه‌های پیشران موضوع دستورالعمل تدوین، تصویب، اجرا و نظارت بر طرح‌های پیشران به شماره ۱۷۸۰۹۱ به تاریخ ۱۴۰۳/۱۱/۱۷ مصوب هیئت وزیران را دارا باشند، فهرست برنامه‌های مذکور را به سازمان برنامه و بودجه کشور ارائه و موضوع را تا حصول نتیجه پیگیری نماید.

ماده ۷: الزامات محتوایی برنامه‌ها

دستگاه‌های اجرایی مسئول برنامه عملیاتی و استان‌ها مکلفند در راستای ارائه پیشنهاد برنامه عملیاتی ارتقای بهره‌وری موارد زیر را رعایت کنند:

۱. برنامه عملیاتی ارتقای بهره‌وری بخش اقتصادی باید در راستای احکام مرتبط با بهره‌وری در قانون برنامه باشد.
۲. برنامه‌های بهره‌وری استانی علاوه بر رعایت الزامات بند فوق ضروری است با توجه به سند آمایش استان، مزیت‌های نسبی، ساختار اقتصادی و ظرفیت‌های استان تدوین شوند.
۳. کمیته‌های بهره‌وری مکلفند در طراحی اقدامات و اجرای برنامه‌های عملیاتی از ایده، مشاوره، خدمات، محصولات و تخصص واحدهای فناور، شرکت‌های دانش‌بنیان و نهادهای خصوصی و تعاونی استفاده کنند.
۴. در راستای افزایش مشارکت بخش خصوصی و شرکت‌های دانش‌بنیان، تدوین برنامه‌های عملیاتی ارتقای بهره‌وری بخش‌ها و استان‌ها توسط سازمان با کمک ظرفیت علمی و تخصصی معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان ریاست جمهور انجام می‌شود.

ماده ۸: تأمین مالی برنامه‌ها

۱. دستگاه‌های اجرایی مسئول برنامه عملیاتی موظف است در زمان پیش‌بینی بودجه، به منظور تحقق مفاد احکام و اهداف کمی برنامه، برنامه عملیاتی ابلاغی را در قالب بودجه پیشنهادی سالانه به سازمان برنامه و بودجه کشور تقدیم کند و سازمان برنامه و بودجه کشور نیز در جداول تفصیلی بودجه موضوع بند (ب) قانون اصلاح مواد (۱۸۰) و (۱۸۲) قانون آیین‌نامه داخلی مجلس شورای اسلامی منظور می‌نماید. در صورتی که دستگاه‌های اجرایی برای اقدامات توسعه‌ای این برنامه‌ها که ماهیتاً خدمات عمومی یا باشگاهی را دنبال می‌کنند و نیازمند منابع برای ارتقای بهره‌وری باشند می‌توانند از طریق اعتبارات کمک‌های فنی - اعتباری ذیل آن دستگاه اقدام نمایند.
۲. سازمان برنامه و بودجه کشور نسبت به ابلاغ و تخصیص سهمی از بودجه دستگاه‌های اجرایی/استان ذیل عنوان برنامه ارتقای بهره‌وری در بودجه پیشنهادی دستگاه‌های مشمول این برنامه که دارای ردیف بودجه‌ای می‌باشند، اقدام می‌نماید. این سازمان گزارش تخصیص بودجه برنامه‌های بخشی و استانی را به صورت سالانه به کارگروه اصلی ارائه می‌نماید.
۳. وزارت امور اقتصادی و دارایی با همکاری سازمان برنامه و بودجه کشور و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مکلف است مطابق با بند (الف) ماده (۳) قانون برنامه در برنامه تأمین مالی رشد اقتصادی هدف در سال بعد با هدف تنظیم برنامه کارآمد تحقق کامل منابع موضوع این بند، نسبت به تهیه الزامات تجهیز و تحقق منابع مالی مورد نیاز با رویکرد ارتقای بهره‌وری در چارچوب ضوابط و مقررات مربوطه اقدام نماید.

ماده ۹: الزامات زمینه‌ساز

۱. سازمان اداری و استخدامی کشور موظف است گزارش پایش بهره‌وری کارکنان در بخش دولتی و تحقق آن را هر شش‌ماه یک‌بار به کارگروه اصلی و مجلس شورای اسلامی ارائه کند.
۲. سازمان اداری و استخدامی کشور موظف است، نظام جامع سنجش بهره‌وری خدمات دستگاه‌های اجرایی و زیرساخت‌های آماری و اطلاعاتی مورد نیاز را طراحی و پیاده‌سازی کرده و گزارش پایش بهره‌وری آن‌ها را هر شش ماه به سازمان برنامه و بودجه کشور و مجلس شورای اسلامی ارائه کند.

۳. سازمان اداری و استخدامی کشور برنامه ارتقاء حکمرانی دولت را تهیه و به تایید کارگروه اصلی می‌رساند. این برنامه مشتمل بر زیر برنامه‌های ارتقای اثربخشی دولت، کیفیت مقررات‌گذاری، پاسخگویی مدیران دستگاه‌های اجرایی به تکالیف دولت، حاکمیت قانون و فساد اداری است.
۴. تمامی دستگاه‌های اجرایی کشور مکلفند با هماهنگی سازمان برنامه و بودجه کشور نسبت به تعیین تکلیف طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای (فصل ۳، ماده ۱۹، بند الف) و واگذاری یا مشارکت در طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای ملی، استانی و انتفاعی با بخش عمومی، خصوصی یا تعاونی (فصل ۳، ماده ۲۰) اقدام نمایند.
۵. وزارت امور اقتصادی و دارایی مکلف است برنامه عملیاتی جهت بهبود فضای کسب و کار و اصلاحات قیمتی را تهیه و به تایید کارگروه اصلی برساند.
۶. وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی مکلف است برنامه عملیاتی مرتبط با قوانین و مقررات ناظر بر بازار کار و تامین اجتماعی در حوزه‌های هم‌سویی جبران خدمات کارکنان با بهره‌وری، بهبود بازار کار، روابط کار، ایمنی محیط کار، ارتقای مدیریت نیروی کار و فرهنگ کار را تهیه و به تایید کارگروه اصلی برساند.
۷. معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان ریاست جمهوری مکلف است آثار اقدامات انجام‌شده ذیل قانون حمایت از شرکت‌های دانش‌بنیان در حوزه توسعه زیرساخت‌های نوآوری، تسهیل تجاری‌سازی فناوری و حمایت از شرکت‌های دانش‌بنیان بر روی بهره‌وری اقتصاد را احصا و به صورت سالانه به کارگروه اصلی ارائه کند.
۸. در اجرای آیین‌نامه انتظام‌بخشی، شفاف‌سازی و ضابطه‌مندسازی درآمدها و هزینه‌های شرکت‌های دولتی تصویب‌نامه شماره ۷۲۰۴۶/ت/۶۲۶۷۵هـ به تاریخ ۱۴۰۳/۵/۷ «کارگروه ارزیابی بهره‌وری شرکت‌های دولتی» نسبت به پایش اهداف رشد بهره‌وری در شرکت‌های دولتی با در نظر گرفتن رشد بهره‌وری در بخش اقتصادی متناظر اقدام نماید.

فصل سوم: نظارت و ارزیابی

ماده ۱۰: ساز و کارهای پایش

۱. دستگاه‌های اجرایی مسئول برنامه عملیاتی و شورای برنامه‌ریزی و توسعه استان‌ها موظفند گزارشات تفصیلی پیشرفت برنامه ارتقای بهره‌وری را به صورت شش ماهه به سازمان ارائه دهند.
- تبصره: مرکز آمار ایران، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و سایر دستگاه‌های اجرایی موظفند برحسب اعلام نیاز سازمان نسبت به ارایه یا تولید آمارهای مورد نیاز سنجش بهره‌وری اقدام نمایند.
۲. سازمان موظف است پس از بررسی مستندات ارائه شده و تکمیل مشاهدات میدانی، گزارش سالانه از روند پیشرفت برنامه‌ها و شاخص‌های اختصاصی بهره‌وری هر برنامه را در اختیار کارگروه اصلی قرار دهد.
۳. سازمان برنامه و بودجه کشور بر اساس گزارش تلفیقی سازمان در بند (۲) این ماده و در عمل به تکلیف تبصره ماده (۲) قانون برنامه به صورت سالانه نسبت به پایش و گزارشگری بهره‌وری کل عوامل تولید و تحقق برنامه‌ها اقدام و به مراجع قانونی ذیربط ارائه می‌نماید.

ماده ۱۱: ضمانت‌های اجرایی و انگیزشی

۱. سازمان برنامه و بودجه کشور می‌تواند بر اساس عملکرد دستگاه‌های اجرایی/استان در اجرای برنامه‌های ارتقای بهره‌وری نسبت به افزایش یا کاهش بودجه بهره‌وری (بند ۲ ماده (۸)) سال بعد دستگاه/استان اقدام نماید. دستورالعمل اجرایی این بند توسط سازمان برنامه و بودجه با همکاری سازمان تهیه و در ضوابط اجرایی بودجه سالانه اعمال می‌شود.
۲. در ارتباط با تسهیم منافع حاصل از ارتقای بهره‌وری اقدامات شرکت‌های دانش‌بنیان، متخصصین و مشاوره مدیریت فعال در پیشبرد برنامه‌های بهره‌وری، مطابق با دستورالعمل افزایش نقش‌آفرینی شرکت‌های دانش‌بنیان و تسهیم منافع حاصل از مشارکت آنان در ارتقای بهره‌وری موضوع جزء (۲) بند (ب) ماده (۱۱۱) برنامه، سازمان با همکاری معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان ریاست جمهوری اقدام شود.
۳. چارچوب پاداش هیات مدیره، هیات عامل، مدیران عامل و کارکنان شرکت‌های دولتی متناسب با نتایج ارزیابی بهره‌وری ابلاغی کارگروه ذیل آیین‌نامه انتظام‌بخشی، شفاف‌سازی و ضابطه‌مندسازی درآمدها و هزینه‌های شرکت‌های دولتی تصویب‌نامه شماره ۷۲۰۴۶/ت/۶۲۶۷۵ هـ.خ به تاریخ ۱۴۰۳/۵/۷ ملاک عمل قرار می‌گیرد.
۴. در اجرای آیین‌نامه انتظام‌بخشی شرکت‌های دولتی، سازمان مکلف است با همکاری وزارت امور اقتصادی و دارایی، سالانه گزارش بهره‌وری شرکت‌های دولتی را جهت ارائه به هیات دولت تهیه کند.
۵. اعطای پاداش فوق‌العاده به دستگاه‌های اجرایی و کارکنان آن که در تحقق اهداف بهره‌وری موفقیت کسب کرده‌اند، به طور متناسب با عملکرد آنها پرداخت می‌شود. دستورالعمل این بند توسط سازمان اداری و استخدامی کشور با همکاری سازمان برنامه و بودجه کشور تهیه می‌گردد.

چکیده نامه: تصویبنامه شورای عالی راهبری برنامه هفتم پیشرفت درخصوص ارای تبصره ماده 2 و بندهای (الف) و (ب) ماده 111 قانون برنامه پنج ساله هفتم پیشرفت جمهوری اسلامی ایران مصوب 1403 و به منظور استقرار کامل نظام بهره وری